

nil po strmini, pa je obstal tik nad vođo. Zadnji osebni voz se je zaradi pritiska povzpela na spodnje ogrodje prednjega voza, tako da je bila vsa redna garnitura potniškega vlaka popolnoma uničena. Priključenih sedem voz vojaškega transporta pa je ostalo nepoškodovanih na tiru.

Vse to se je odigralo s tako brzino, da je bilo šele pozneje mogoče ugotoviti posamezne podrobnosti.

Reševalna dela

Nesreča je bila tem strašnejša, ker se je zgodila v jutranji temi; ugasnile so luči, telefonske zveze so bile pretrgane in so bili ponosrečeni za dalje časa navezani na pomoč, katero so jim nudili nepoškodovani železničarji in sopotniki. Neki železniški uslužbenec je pohitel peš v Ozlj, kjer je obvestil tamošnjo postajo o nesreči in poklical izdatnejšo pomoč. Medtem je bila obveščena tudi postaja v Karlovcu, ki je poslala prvi pomožni vlak z zdravniki, kateri so nudili ranjencem pomoč in oskrbeli prepeljavo desetih hudo poškodovanih v Karlovec. Pozneje je prispel še pomožni vlak z zdravniki iz Novega mesta, nato pa še vlak iz Ljubljane. Po prihodu pomožnih vlakov so pričeli s čiščenjem proge.

Iz Maribora so spravili na kraj nesreče 30 tonski žerjav, ki je največji v naši državi in služi s 30 posebno izvežbanimi delavci dviganju prevrnjenih lokomotiv in vagonov. Zadnjič so se poslužili tega žerjava pri postaji Kresnice na Kranjskem pred 15 leti, ko je iztirila lokomotiva dunajskega brzovlaka ter se prevrnila po nasipu. Za dvig stroja so takrat potrebovali dva dni.

S Sušaka sta se pripeljala dva potapljača, da preiščeta v Kolpo strmoglavljeni vagon in ugotovita število mrtvih.

Trupla štirih potnikov, katera so našli do 20. marca in jih pokopali v Karlovcu, niso bila v razbitih vagonih, ampak zunaj med kamenjem.

Dne 20. marca pred poldnevom bi bilo prišlo skoraj do nove nesreče. S pečine se je utrgal nov plaz ter zgrmel proti Kolpi. K sreči so odskočili ljudje pravočasno, nakar je bil prepovedan vsak dostop radovednežem.

Ob času opisovanja nesreče je bilo gotovo, da bodo očiščevalna dela trajala preko velikonočnih praznikov. Šele 22. marca zjutraj se je posrečilo prevrniti lokomotivo in se je pokazala med njo in prvim vagonom praznina. Opazili so dve trupli, ki sta bili pod koleš vagona.

Do 23. marca je reševalcem uspelo, da so potegnili in odkopali trupel.

Materialna škoda

Poleg človeških žrtev pa je povzročila nesreča veliko materialno škodo, katero cenijo

na dva milijona dinarjev, pri čemer je ocenjena škoda na vagonih in lokomotivi na en milijon dinarjev, škoda na progi, stroški za čiščenje stene, na odkopavanju in reševanju pa bodo gotovo zahtevali prav toliko, posebno zaradi tega, ker bo treba strmo steno, ki sedaj stoji še nad progo, v precejšnji dolžini polagoma posneti, tako da bo preprečena vsaka možnost, da bi se kamenje ponovno trgalo.

Primerjava s podobno nesrečo v svetovni vojni

Opisana železniška nesreča je največja in najhujša za ono, katera se je zgodila med svetovno vojno pri Trbovljah. Dolg vlak z ranjenci je spomladi leta 1916. vozil pri Trbovljah vojake proti severu s soškega bojišča. Tam v bližini Trbovelj je zdrvel na vlak velikanski plaz zemlje, ki je do deset vagonov z ranjenci vrgel čez škarpo v Savo. Takrat je utonilo do sto vojakov, ki so mislili, da so se rešili soškega pekla, ko so se peljali v zaledje.

Po svetu

Na Francoskem so dobili vlado narodne sloge. Po tajni seji vlade, ki je trajala dne 20. marca do treh zjutraj in razpravljala o pomoči Finski ter o vojnem vodstvu, je izglasovala poslanska zbornica z 239 proti enemu glasu sicer zaupnico Daladierovi vladi, a se je vzdržalo glasovanje okrog 300 poslancev. Radi tega glasovanja je drugi dan Daladiero-va vlada po kratki seji sklenila odstop, kate-rega je predsednik republike Lebrun sprejel in je po kratkem posvetovanju s predsedni- koma poslanske zbornice in senata poveril se- stavo nove vlade dosedanjemu finančnemu ministru Paulu Reynaudu. Reynaud se je po- dal koj na delo, da sestavi vlado narodne slo- ge, ki bo na zahtevo javnosti zasledovala bolj odločno vojno politiko. Reynaudu je uspela sestava nove vlade že 21. marca, kakor hitro je pridobil za sodelovanje socialistično sku- pino. V novi vladi je Reynaud ministriški pre- sednik in zunanji minister, prejšnji šef vlade Daladier pa je obdržal narodnoobrambno ter vojno ministrstvo. Vlada narodne sloge ima posebne ministrske odbore, med katerimi sta najvažnejša vojni ter gospodarski. Vojni od- bor bo zasedal trikrat tedensko, gospodarski pa enkrat. Nova vlada ne pomeni nikake spre- membe dosedanje francoske politike. Novo vlado so krstili koj po sestavi za vlado Cle- menceauovo, ki je vodila vladne posle med svetovno vojno do zmagovitega zaključka.

Kratke tedenske novice

Najobsežnejši letalski napad v sedanji vojni je izvedlo v noči na 20. marec 50 angleških bomb- nikov proti nemškim letalskim oporiščem na otoku Syltu, od koder organizirajo Nemci zračne napade na Anglijo. Bombardiranje je trajalo v presledkih šest ur. Poročila pilotov angleških le- tal pričajo, kako obsežna je škoda, ki je bila povzročena, ker je bilo zažganih več letalskih, ben- cinskih in municijskih skladišč. Pri tem napadu so izgubili Angleži eno letalo. Napad je bil od- govor na nemško bombardiranje pristanišča Scap- pa Flow, o katerem smo zadnjič poročali.

Nemška letala so napadla 20. marca kot od- govor na Sylt angleško spremstvo trgovskih la- dij. Sestreljeno je bilo eno letalo, sedem pa po- škodovanih v bojih z angleškimi. Nobena ladja ni bila potopljena. Angleško letalsko ministrstvo zanika nemške vesti, da so potopili nemški le- talski devet ladij v skupni tonazi 42.000 ton ter da so zbili eno angleško letalo.

Nova francoska vlada pod predsedstvom Paula Reynauda je 107. vlada tretje francoske repu- blike. Steje 22 ministrov in 13 državnih podtajni- kov. V njej je 24 poslancev, 9 senatorjev, dva člana sta strokovnjaka.

Angleški parlament je bil odgođen preko ve- likonočnih praznikov do 2. aprila.

Rooseveltov odposlanec Sumner Welles je kon- čal svoje potovanje po Evropi in se je odpeljal na italijanskem parniku iz Genove 20. marca na- zaj v Ameriko v prepričanju, da bi vsako posre- dovanje za mir v sedanjem položaju moralo kon- čati z neuspehom.

Nemška vlada je ukinila z 20. marcem vsa po- slaništva v Varšavi, tudi ameriško. Američani v Varšavi so se morali preseliti v Berlin.

Izdeluje se načrt za novo Evropo pod pokro- vitelstvom Nemčije, Sovjetske zveze in Italije. Belgijska katoliška dijaška zveza je izročila za Finsko 70.000 belgijskih frankov. Denarno po- moč je sprejela baronica Mannerheim, hčerka znanega finskega maršala.

Po vesteh iz Nemčije namerava uporabiti nem- ska vojska pri napadu na Maginotovo črto neko novo vrsto ogromnih tankov, s katerimi bi bilo mogoče drobiti utrdbe. Z napadom na kopnem bi naj pričel napad na zaveznike tudi v zraku in na morju.

Na nemškem pristojnem mestu zatrjujejo, da so v teku priprave za sklenitev zveze med Nem- čijo, Italijo in Rusijo. Potovanje sovjetskega ve- leposlanika Škvarčeva iz Berlina v Moskvo ima namen pripraviti sestanke zunanjih ministrov zgoraj omenjenih treh velesil.

Madžarski ministriški predsednik grof Teleky je obiskal proti koncu velikega tedna v Rimu Mussolinija in je bil sprejet pri papežu.

Sovjetska letala so izvršila v teku vojne na Finskem 1823 napadov na finska mesta, pro- metne naprave in obrambne položaje ter odvrgla vsega skupaj približno 64.000 bomb. Bombardi- ranjih je bilo 370 mest, trgov in vasi. Najbolj je bila opustošena Karelska ožina, katero je od- stopila Finska Rusiji. Na tem ozemlju ni nobene cele hiše in so nekateri kraji popolnoma zra- vani z zemljo ter opustošeni.

srcu: na temenu glave ji je zrasel rog, ki silno kazi njeno lepoto. Ko je ženska odložila naglav- no ruto, so zdravniki na veliko presenečenje opa- zili kakih 6 cm dolg ro- žen izrastek na temenu. Ženska je pripovedova- la, da ji je rog začel ra- sti pred tremi leti. Zdrav- niki so kmatico s pre- prosto operacijo rešili tega nenavadnega okra- sa, zaradi katerega je bila v domači vasi tarča zasmehovanja. Nekaj ur pozneje je ženska že od- šla proti domu vsa sreč- na, vendar pravijo, da se je venomer tipala po glavi, da bi se znova in znova prepričala, ali ro- ga res ni več...

Trojčice na dan srebr- ne poroke. Nenavadno stvar je doživea neka delavska zakonska dvo- jica v Budimpešti baš na dan svoje srebrne po-

Šla sta ob nasipu proti stezi, ki je vodila v vas. Mol- čala sta. Držala sta se za roke, kakor da bi si hotela priklicati v spomin otroška leta, ko sta se brezskrbno igrala.

Nenadoma se je zaslišalo bobnenje. Ustavila sta se in prisluhnila. Iz daljave je prihajal topot konjskih kopit.

»Skrijva se!« je zašepetal Fedor.

Skočil je proti najbližji vrbi, ki je spuščala veje skoraj do tal, in potegnil Natašo za seboj. Oba sta se stisnila k deblu in trepetaje čakala, kaj bo. Vedela sta, da bo po njima, če ju bodo konjeniki zasačili. Fedor se je spomnil na dogodek, ki se je bil odigral v njihovi hiši, in je bil prepričan, da ne bo ušel smrti, če ga bodo ko- njeniki izročili šubinu.

Topot je medtem postajal vse glasnejši. Nataša in Fedor sta skozi listje strmela na nasip. Kmalu sta zagledala konjenike.

Bilo jih je deset. Jezdili so drug za drugim, in sicer na indijski način: ročaj kopja naslonjen na stremen, svetlo konico obrnjeno proti nebu. Odjezdili so mimo vrbe, ne da bi opazili Natašo in Fedorja.

Taki konjeniki so pred petnajstimi leti vdrli v Ukra- jino, ki je bila mirna in srečna. Razpršili so se po njenih ravninah, plenili so mesta, trge in vasi, pobijali prebi- valstvo, zažigali cerkve, rušili križe in zapuščali za seboj prokleti znak srpa in kladiva...

Od tedaj naprej Ukrajina joka in ječi, ker jo ne- nehoma teptajo kopita konj teh antikristovih konjenikov.

8.

Konj je divje poskočil. Na dvorišču pristave je za- gledal ogromno, krvavordeče pobarvano mlatilnico in se je splašil. Častnik je bil k sreči dober jezdec in se je obdržal v sedlu. Napel je uzde in vzpodbodel konja.

Preplašena žival je znova poskočila in v galopu zdri- jala mimo mlatilnice.

»Aleksej Andrejev!« je zavpil častnik.

Aleksej se je prikazal na pragu hieva, v katerem je sedaj stalo kakih deset glav živine, medtem ko je prej bilo v njem štirideset krav in deset konj.

Častnikov konj je frkal, dvigal in sklanjal glavo, kakor da bi se hotel oprostiti uzde.

Starec je zagledal častnika in zaklical:

»Jaz sem Aleksej Andrejev! Kaj hočeš?«

Fedor je slišal glasove in je prišel iz hiše. Kmalu je prišla za njim tudi mati. Oba sta zaskrbljeno opazo- vala rdečega častnika v sivi obleki, na glavi s kučmo, ki jo je krasila rdeča zvezda.

Častnik je jezdil proti hlevu. Pred vrati se je ustavil in ne da bi pozdravil, je rezko rekel:

Osební podatki o predsedniku nove francoske vlade. Predsednik francoske vlade narodne sloge Paul Reynaud se je rodil leta 1878. in je po poklicu advokat v Parizu. Bil je že večkrat minister in se je posebno izkazal kot izboren finančnik. Reynaud je goreč zagovornik čim tesnejšega sodelovanja med Francijo ter Anglijo.

Daladier zaupa v Boga. Bivši francoski ministrski predsednik, sedanjí vojni minister in član ožje vojne vlade Daladier je imel nedavno na tajni seji francoskega parlamenta govor, v katerem je razpravljaval o velikih nalogah, ki jih ima v sedanjih težkih časih rešiti francoski narod. Razložil je tudi svoj program, v čigar okviru naj bi se te naloge izvršile. Svoj važen in zanimiv govor je končal s temi besedami: »Moje dolžnosti so večje, kakor moje sile. Upam pa, da mi bo dal Bog dovolj moči, da jih bom mogel izpolniti.« Belgijski list »La libre Belgique«, ki o tem poroča, dostavlja to pripombo: »Od Mac-Mahona (maršala in predsednika francoske republike, od leta 1873. do 1879.) se je zdaj zgodilo prvič, da je kaka visoka službena oseba 3. republike javno izgovorila ime božje.«

Nemčija je dobila ministra za oboroževanje. Kancler Hitler je ustvaril novo ministrstvo za oboroževanje in strelivo. Dolžnosti in pristojnosti novega ministra so določene s

posebno uredbo. Novo važno ministrstvo je poverjeno dr. Tothu, vrhovnemu nadzorniku nemških cest. Dr. Toth je zgradil pretežno večino nemških avtomobilskih cest in dovršil znano Siegfriedovo obrambno črto.

Zvonove bodo rekvirirali. Službeni list vlade v Nemčiji je objavil naredbo maršala Goeringa o ustvarjenju potrebnih rezerv (zalog) kovin, ki služijo v vojaške svrhe. V tej uredbi se tudi predpisuje, da se morajo prijaviti in oddati vsi zvonovi iz bron. Ponavlja se to, kar se je zgodilo v nekdanji Avstriji v svetovni vojni pred 25 leti — vendar ne tako hitro, takoj v prvem letu vojne.

Prostožidarji in komunisti prepovedani. To ne velja za vse države, ki še žal niso uvidele, da prostožidarji niso nič manj nevarni za obstoj in red v državi, kakor komunisti. Španija pa je to uvidela ter izdala zakon, s katerim se poleg komunistov prepovedujejo vse tajne družbe, zlasti prostožidarji. Vsaka agitacija, naperjena zoper religijo, domovino in njene ustanove, kakor tudi zoper družabni red, se ostro kaznuje.

Nové svetnice. V četrtek, 7. marca, je bil v Vatikanu tajni papeški konzistorij (zborovanje kardinalov pod predsedstvom papeža). Na tem zboru, ki se ga je udeležil tudi poljski kardinal Hlond, se je razpravljalo o važnih cerkvenih zadevah. Nato je bil javni kon-

zistorij, ki se vrši s predpisanimi slovesnostmi in ki so se ga poleg kardinalov udeležili tudi v Rimu bivajoči škofje in prelati ter diplomatični zastopniki. Na tem konzistoriju sta konzistorialna advokata poročala o dveh blaženih, ki bosta na letošnji praznik Kristusovega vnebohoda prištetí med svetnike. To sta Francozinja Marija Pelletier, ustanoviteljica kongregacije (verskega reda) Dobrega Pastirja za padla dekleta († 1868 v starosti 72 let), in Italijanka Gema Galgani, ki je umrla leta 1903. v starosti 25 let po zelo dolgi in hudi bolezni. V teku letošnjega leta pa bodo proglašene za blažene: na binškošni praznik, 12. maja, Francozinja Filipina Duhesne (umrla kot misijonarka leta 1852.), dne 19. maja Španka Joahima Vedruna de Mas, ki je po zakonu, v katerem je rodila devet otrok, kot vdova stopila v samostan karmeličank ter je v strežbi bolnikom umrla za kolero leta 1854., dne 26. maja Italijanka Marija Roza, ustanoviteljica reda za strežbo bolnikom (umrla leta 1855.), dne 2. junija pa Francozinja Emilija Rodat, ki je bila rojena leta 1787., ustanoviteljica reda Sv. Družine, ki se je izključno posvetila pomoči ubogih in bolnikov.

Ali si že obnovil naročnino?

General Gort, vrhovni poveljnik angleških čet na Francoskem, odlikuje narednika za junaški čin

Nemški maršal Göring proučuje na letališču z generalom Loerzerjem zemljevid položaja

Nemška patrolja se plazi na zapadnem bojišču skozi obok mosta. Voda je nič ne ovira

Nemški vojaki pripravljajo strelivo za letalske strojnice: dolga vrsta patron na enem traku

»V svoj hlev boš sprejel petdeset vojaških konj. To je ukaz predsednika vaškega sovjeta v Balti! Kar pa tiče moje ljudi...«

»Tvoje ljudi?« mu je segel v besedo Aleksej in je pri tem nagubal čelo.

»Ti ne bo treba zanje skrbeti. Nasprotno! Niti govoriti ne boš smel z njimi.«

»Nimam nikakih želj za razgovor z njimi!« je samozavestno odvrnil Aleksej.

Častnik je osupnil. Take drznosti ni bil vajen. Jezno je rekel:

»Ti si v resnici nesramen protirevolucionaren pes. Toda pazi!«

»Nisem niti pes, niti protirevolucionar, ampak kmet, ki seje in žanje žito, katerega vi jeste!« je neustrašeno odvrnil starec.

»Bodi srečen, da ga smeš sejati in žeti!«

»V resnici?«

»Da! Ne pozabi na to, da je vse last velike sovjetske republike in ona ima pravico pregnati tebe in tvoje!«

»In kaj bi jedli jaz in moji?«

»Ne bi potrebovali hrane! Pač pa bi bili vi v hrano krokarjem in drugim živalim, ki z užitkom požro trupla naših sovražnikov... Aleksej Andrejev, zapomni si to in drži jezik za zobmi, če ti je življenje drago.«

Zadnje besede je izgovoril tako pikro, da je starec stisnil pesti. Surovo je hotel odgovoriti, a v tem trenutku je opazil ženo in Fedorja. Premagal se je in molčal.

Častnik je medtem skočil s konja in stopil k vratom. »Pokaži mi hlev!« je zapovedal osorno.

Aleksej se je umaknil.

»Tu je, poglej si ga!«

Rdečkar je prestopil prag in pogledal po hlevu na desno in levo.

»Dobro je! Svojo živino spravi v kot in pripravi prostor za vojaške konje!«

Medtem je Fedor prišel k hlevu. Stopil je k očetu in opazoval častnika.

Častnik se je obrnil in ga zagledal.

»Ta mladenič je tvoj sin?« je vprašal Alekseja.

»Da.«

»Krepak fant.«

Nekaj časa je ogledoval mladeniča, potem pa mu je rekel:

»Dobrega vojaka bi naredili iz tebe. Bi hotel iti z nami?«

»Ne! Jaz maham s srpom na polju, s kladivom pa v kovačnici.«

Častnik se je spet obrnil k očetu.

»Tvoj sin ni neumen. Čeprav je kmet, vendar izgleda pameten ko kak delavec.«

roke. Povabljeni gostje so že prispeli v hišo, toda mož jih je moral poslati proč, kajti njegova žena je bila pravkar povila trojčke. Poročil se je z njo, ko ji je bilo 17 let. V 25 letih zakona mu je dala samo enega potomca. Trojčki — tri deklice — se počutiljo kakor mati dobro.

Švedski kralj je nedavno zapazil na straži pred svojim gradom novega moža, katerega je hotel o priliki pozdraviti, kakor je to njegova navada. Prilika se je kmalu nudila. »No, kako se pišete?« vpraša kralj. — »Svenson, veličanstvo.« — »In krstno ime?« — »Andree.« — »To je zelo slavno ime v zgodovini naše države. Ali kaj veste o tem velikem vašem solmenjaku?« Vojak je znal. »Da, veličanstvo! Gospod poroč-